

**Svar på fråga 2024/25:137 av Niels Paarup-Petersen (C)
Anmälnings- och uppgiftsskyldighet för skolpersonal**

Niels Paarup-Petersen har frågat mig om hur jag avser att verka för att se till att skolpersonal inte utsätts för att behöva anmäla barn som lever i Sverige utan tillstånd.

Regeringen beslutade den 30 augusti 2023 om tilläggsdirektiv till Utredningen om stärkt återvändandeverksamhet (dir. 2023:126) som ett led i arbetet med att bekämpa det så kallade skuggsamhället. Målsättningen är att förhindra att personer vistas och lever i Sverige utan att ha rätt till det och att komma till rätta med de problem som det medför. Det är en fråga om förtroendet för svensk migrationslagstiftning, rättvisa och likhet inför lagen.

Av tilläggsdirektiven framgår att kommande regleringar ska vara rättssäkra och inte leda till orimliga effekter för enskilda samt att vissa situationer kan behöva undantas från en informationsplikt. Det kan vara fråga om situationer där informationsplikten skulle strida mot ömmande värden.

Direktiven slår vidare fast att alla förslag som läggs fram ska vara i enlighet med de internationella regler och konventioner som Sverige åtagit sig att följa. Det innebär bland annat att förslag om informationsplikt behöver vara förenligt med FN:s konvention om barnets rättigheter, barnkonventionen, som sedan den 1 januari 2020 har ställning som svensk lag. Sverige ska enligt barnkonventionen respektera och tillförsäkra varje barn inom landets jurisdiktion de rättigheter som anges i konventionen utan åtskillnad av något slag, däribland barnets rätt till utbildning.

Skolpersonalens huvuduppgifter enligt skolförfattningarna kommer att vara oförändrade, såsom att bedriva undervisning mot utbildningens mål samt skapa en trygg miljö för alla barn.

Utöver tilläggsdirektiv till Utredningen om stärkt återvändandeverksamhet (dir. 2023:126) beslutade regeringen den 26 september 2024 lagrådsremissen Ökat informationsflöde till brottsbekämpningen där det bl.a. föreslås att en rektor inom skolväsendet i vissa fall ska lämna uppgifter till polisen och övriga brottsbekämpande myndigheter om uppgifterna behövs i den brottsbekämpande verksamheten. Rektorns skyldighet att lämna uppgifter enligt denna lagrådsremiss tar bland annat sikte på behovet av information där det finns oro för att någon ska begå brott eller riskerar att utsättas för brott. Det kan också exempelvis handla om att ge information till de brottsbekämpande myndigheterna om en elevs tillhörighet till ett

kriminellt nätverk, att en person på skolan befattar sig med patroner eller stöldgods, eller situationer med elever som har stora summor pengar utan rimlig anledning. Förslagen syftar till att förbättra informationsdelningen till brottsbekämpningen för att åstadkomma förbättrade möjligheter att förebygga, förhindra och upptäcka brottslig verksamhet och att utreda och lagföra brott

Jag vill poängtera att förtroendet och tilliten mellan elever, vårdnadshavare och skolan är oerhört viktigt. Om skolan lämnar uppgifter i större utsträckning till brottsbekämpningen kan det både bidra till att skolmiljön blir lugnare och tryggare och att brottsligheten i stort minskar, men det kan också bidra till att de elever som har blivit utsatta för brott kan få ökat stöd och upprättelse och i förlängningen öka förtroendet mellan den elev som har utsatts för brott och den inblandade personalen. Vid ett ökat informationslämnande från skolan är det viktigt att det finns en balans mellan brottsbekämpningens behov och skolans grunduppdrag och roll som skyddsfaktor mot kriminalitet. En uppgiftsskyldighet för skolan måste därför balanseras av en möjlighet att avstå från utlämnande i situationer där det finns starka motstående intressen.

Dessutom kan skolor redan i dag lämna ut vissa uppgifter till de brottsbekämpande myndigheterna. Det är förstås grundläggande för tilliten och tryggheten i skolan att det inte förekommer brottslighet i skolmiljön.

Jag och regeringen står fast vid att skolan ska vara en trygg plats för barn, elever, lärare och övrig personal inom skolväsendet.

Stockholm den 16 oktober 2024

Lotta Edholm